

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben:
 Egy hónapra — 85 kr. (70 fillér.)
 Három hónapra — 1 ft. (2 kor.)
 Vidékre postán:
 Egy hónapra — 95 kr. (1 kor. 20 fill.)
 Három hónapra — 3 ft. (4 kor.)
 Hat hónapra — 4 ft. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Zsidfia-utca, 32. szám.
 Zsidfia-utca és Nagypiac-tér sarkán.
 Felelős szerkesztő:
KUN BÉLA.

A kosaras asszony büne. — Halál a tárgyaláson.

Apponyi—Kollonich rendszere.
 —
 Katolikus övönként állami iskolákba.
 Eddig is feltét, de csak suba alatt.
Elába oófolnak.
 —
 Most nem félnek a felelősségre vonástól.
Barkóczy jóslása bevált.
 Nagyvárad, okt. 17.

Kiváncsian várjuk, mikor jelenik meg a hivatalos lapban páter Tomcsányi Jézus-társaságszabály szerzetesnek, Apponyi Albert gróf gyóntatótyánának kiadvénye, az összes magyarországi állami iskolák főinspektorává. Mert igazán még csak ez hiányzik A derek hittérítő azután befejezi méltóan a munkát, melyet Barkóczyur a tanár egyesületi gyűlésen előre jelzett.

Behozni a keresztény szellemet az iskolába, kiirtani az eretnekeket, nagyon szeretnék Nagyváradon is. Egy negyedszázad alatt újra hatalmába kerítene az egész országot a tetelhetlen papzsák és az európai kontinensen két állam: Spanyolország és Magyarország szponglána szomorú bizonyítást anellott, hogy a papság uralma hogyan fojtja meg csirájában és teszi lehetetlenné egy ország fejlődését.

Közöltük a „Néplátók Lapja” nyomán Apponyi Albert elnöki tanácsosának a miniszter megfigyeléséről hirtelét pályázatát. Övönként óvodának a nagyváradi állami óvoda részére. Olyan övönként, aki római katolikus vallású.

Ezért szállott sikra a népjogok ellen az egész klerikalizmus. Ezért állott oda segítő csapatnak a feudális urak mellé.

És győztek. A győztesek most követelek uszakmányukat. Nem kincsek után áhítottok. Az van nekik elég. Nekik a gyermekek kellene. Az iskolába járó gyermekek lelke után vágyóznak. Akie az iskola, azé az ország.

És ha nyíltan még nem is hirdetik, hogy az összes iskolákra rá akarják tenni kezeiket és hatalmukat, de bizonyos, hogy ez a tendencia él bennök és bizonyos az is, hogy e céljaik elérésében Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, ha nyíltan nem is támogatja, de nem is akadályozza meg őket.

Igy megy ez a középiskoláknál, folytatódik az elemi iskoláknál és most kiterjesztik — miként az idézett példa mutatja — az óvodákra is.

Az öntudatra alig ébredt zsenge gyermekét kezdve egész addig, míg pályavágtatott el nem hagyják az alma matert, ránehezedik a klerikalizmus a maga rettenetes erejével, türelmetlenségével az összes iskolákra és megfojt minden fejlődést, öclli a szabad szellemet és elzárja a világságot a gyermek látványzó szemei és az ifju firkuszó kiváncsisága elől.

Elhiszszük, hogy neki, a kalksburgi növendéknek, ez az ideálja.

Ó álmódzhat ilyen országrol. Mára országának hirdetik ok ugys Magyarországot. Az a jámbor alak Tóth János, akinek tehetetlensége és protestáns vallása államlikárságot juttatott melléte, e nemzetgyilkos munkájában nem fogja megakadályozni.

De mi utját álljuk a jezsuita grófnak. És ha egyenként kellene az embereket felháztatni, akkor sem fogjuk engedni, hogy az iskolákra csak tegye a kezét a jezsuita hatalom.

Ha a jelen még a sötétség lovagjává is, a jövőt nem engedjük át nekik.

Apponyi ur, ugy lehet szerződést kötött a magyar ifjuság lelkeinek szállítására A hazát lehetett iflerálni Bécsnek. De a gyermekeket nem engedjük át Rómának. Még ha összedől az Apáca-utcai kolostor.

Az iparpártolási törvény.

Elmaradt interpelláció.

A képviselőház ülése.

Budapest, október 17.
 (Telefontudósítás.) Mára csak azért hirdettek ülést, hogy a hazai ipar fejlesztéséről szóló törvényjavaslat letárgyalásáról korábban jelenthessék be a bizottságok a Háznak s így korábban kezdődhessék az érdemleges munka. A pénzügyi bizottság ma délelőtti állapotot meg a jelentésben, amit Nagy Emil fog elmondani. Pontban tizenkét órákor fejezte be a bizottság a tárgyalást, de az ülést még nem nyithatták meg, mert a Házban alig volt husz ember. A folyosónak érdeklődéssel pertraktáltak a hírt, hogy valószínűleg ma mondja el Kmetty Károly a házárjatekocokról szóló interpellációját.

Az ülésen Náray Lajos elnökölt, de a minisztereken kívül sem tudott husz képviselőt becsongtatni az ülésterembe. Felolvasták a mult ülés jegyzőkönyvét, utána az elnök bejelentte, hogy Pücha Miklós képviselő megszüntette összeférhetetlenségi viszonyát. Grác Gusztáv képviselő dolgában ártanak a Koriához. Kecskeméthy István kolozsvári képviselőt végleg igazolták.

Nagy Emil: Az iparfejlesztésről szóló javaslat bizottsági tárgyalásáról szóló jelentést bejterjeszt.

Az elnök: A javaslat tárgyalását a szombati ülésre tűzi ki.

Ugron Gábor: Tegnap két naplajban olvasta az esetet, hogy gróf Zichy Jenő képviselői akaratán kívül bevitték a Niedermann-féle szanatoriumba. Ha az eset nem igaz, meg kell cáfolni, ha igaz, meg kell torolni, ezt a képviselőház tekintheti megkövetelt. Bejelent Zichy Jenő mentelmi jogának megsértését.

Polónyi Géza: Beterjeszt a Görögországgal a büntettesek kiadása dolgában alkotott törvényjavaslatot.

Wekerle Sándor: Beterjeszt a számvéveszték jelentését.

Az elnök: (Felolvastatja az interpellációs és indítványkönyvet.) Mivel ezekben bejegyzés nem történt, az ülés naprendje kimerült.

Váltohamisító parasztok.

Akik nem tudnak írni.

Becepott ügyvéd.

Nagyvárad, okt. 16.
 (Saját tudósítónkól) Furfangos módon csapták be Löwy Mór dr. nagyváradi ügyvédet Moldován Flóra nagyváradi és Triffa Péter póstai lakosok. Egy gazdasági gyimesi paraszt, Torzsa Antal telekkönyvi kivonattal és egy háromszáz koronás váltóval beállítottak a nevezettek Löwy Mór dr. ügyvédi irodájába. Itt egyikőjük Torzsa Antalnak adta ki magát és kérte, hogy az általa aláírt váltót az ügyvéd számszámoltassa le. Löwy Mór dr. kézre nyilatkozott a kölcsön megszerzésére. A parasztok erre husz korona előleget kértek az ügyvédtől, aki ezt nekik meg is adta.

Az ügyvéd ezután a váltót egyik nagyváradi pénzügytérnél leszámoltassa végett lenyújtotta. A pénzügytér azonban csak ug volt hajlandó a két kölcsönt megadni, ha azt Torzsa Antal ingatlanaira telekkönyvileg bekebelezik. Az ügyvéd ezért levelet írt Gyimesre Torzshoz, a melyben a pénzügytér eme kivánságát előidta.

Harmadnapra egy falusi ember állt be Löwy Mór irodájába:

— En Torzsa Antal vagyok Gyimesről, — kezdte beszédét és a mindjebben csodálkozó ügyvédnek előadta, hogy ő neki ezse ágában sincs pénzkölcsönt felvenni és így az ügyvéd levelet nem tudja mire vélni. Löwy Mór dr. minután Torzsa a személynazonosságát előtte igazolta, beállta, hogy valami furfangos csaliá áldozata lett. Az esetről azonnal jelentést tett és csakhamar irodájában is állott a rendőrség segítségét igénybe venni. A két atyafi ugyanis még aznap megjelent irodájába s mintha a dolog a legjobb rendű volna, a váltót felvett összeget kézbevételek. Az ügyvéd intett segítségüknek, aki azonnal a rendőrségen ment, addig az ügyvéd különféle kibavóval marasztalta a parasztokat.

Vége a rendőrköt letpoptantak az irodába és megjelenésükkel ugyancsak leltették az ámuló legényeket, akik a várt pénz helyett kemény rendőr markokra találtak. Ma foglalkozott a királyi törvényszék a furfangos parasztok bűntényével. Magánörvathamisítással vádolva üttek a vádlottak padján Moldován Flóra és Triffa Péter.

A törvényszék elnöke Milye

HASZNOS ÉS ÉRDEKES KLEIN TESTVÉREK
 vászon- és női-divat áruházában
 Szent-I. Ászló tér, Holdas-templom mellett.

Ingen adunk egy 120 K értékű varrógépet, 21 K önkötségnünk megtérítése mellett mindazon vevőnek, ki üzletünkben, bármily kis tételünkért is, 400 koronát vásárol. Őszi szövetek, selymek, blous-kelmék, díszítési cikkek, szőrmearuk, választéka elmerasztetnek vevőinkben. Olcsó árainkat és megbízható kiszolgálásainkat nagy számú vevőnk igazolja. — Helyi és vidéki telefon 584.

Gyula volt, a vádat Görömbeylevén királyi alügyész képviselte, míg a védelmet Weiszberger Lajos dr. látta el. A fő tárgyalás során szemérmes fordulat állott be, nevezetesen kiderült, hogy a vádlottak egyike sem tud írni-olvasni és a bűncselekmény elkövetését mégis magukra vállalták. A királyi törvényszék, bár valószínű, hogy egy harmadik ember keze működik a dolgon, íret tette feladással a bűncselekmény elkövetését, miért külön-külön két évi fegyháza ítélte a vádlottakat.

Állat az emberben.

A kosaras asszony bűne.

A Lajos-utcai büntánya.

Sárba tiport lilium.

Nagyvárad, okt. 17.

(Saját tudósítónktól.)
Egy törődött ven asszony állott ma vádlottként a királyi törvényszék előtt. Ocsmány bűn terheléskísmeretét, bünségéde volt egy vadállás kocsinak, aki kegyetlen durva módon megfosztott egy aig tizenégy éves leányt egyetlen kincstől, az ártatlanságától. A szurdos szemű bosszorkány a Lajos-utca 2. számú lakását szellemi találmányának rendezte be, ahol helyet adott minden bűnös szerezletnek és kicsapangásnak.

Még az 1904. évi szeptember hó 30-ikán egy kis családleány Kondorosai Mariska Nagyváradról hazá igyekezett szüleivel, Vésztőre. Mután az órák személyvonalattal szándékozott elutazni, hát korán reggel itt találtak a pályaudvarhoz ment. Itt találkoztak Lukács György fűkeressel, aki megszólította:

— Hová megy lányom?

— Megyek haza, a szüleimhez, Vésztőre.

— Ejnye éppen én is odatarok mert a vésztői jegyző utat kell Váradra lehoznom. Gyere velem, hát órák és én ingyen elviszlek egészen az apád házáig.

— De hát addig én mit csinálok, — kérdi a csaeka tizenégy éves gyerek.

— Hát eljöss velem az édes anyához, ott megreggelizel, én pedig lova, vándok és azian viznek szed-leidhez Vésztőre.

A kis lány hajlott a szóra és kocsiá bil Lukács egyenes úrvezgy Sas Ferencné Lajos-utca 2. szám alatti lakására hajtott. Az öreg asszonyt, aki már idj ismert, miután már sokszor megfordult miutánján, mint az édes anyát mata be a kis lánynak. Anután elhelyezkedtek az asztalnál, Lukács az asztal alatt pénz dobtott az öreg asszony kezébe, aki ügyzisként már jól tudta a pénz rendeltetését, mert egyszerre eltűnt és mikorra vissza jött, akorra más bódító italokkal, a legerősebb rummal, pálinkával s teával jött vissza.

Az éhes gyermeket sorba kínálta a szesz italokkal. Eöbber kérd

szóval unszolták, nógatták az ivásra, később trótták, a teás fűndást arcába csapdosták, csakhogy odjúkat a leányka leeresztéséért elérték.

Es sikerült is. A gyermek eláldtan hajtotta fejét az asztalra. A vén siportya amint ezt észrevette azonnal elbelekapt könnyű gyermeket és az ágyba vonzolta. Sárba fejte le a teljesen ottáldtan gyermekről a ruhákat s mikor ez megtörtént a duhaj legény vadállati kényére hagyva a lányt, a szobát lezárta és maga kiállott az ajtóba órnak.

Elkeseredetten próbált védekezni a tehetetlen kis lány a durva kosaris legény vad kévjágya ellen, de hiába.

A kegyetlen ütések, rugások és harapások sulya alatt megtörtént és áldozatult esett a támodójának. Az ártatlan lilium letört, sárba tiporta a vadállati kocsi és a lelketlen kerítő gonosz praktikája.

Keserves sírással töltötte el a büntánát, a letört virágszáj, a tizenégy éves Kondorosai Mariska. A szomszédasszonyok összefutottak a síró hangokra és egykötjtek Német Lajosné, kérte a kün posztólo bosszorkányt, hogy engedje szabadon a benn síró gyermeket.

— Mi köze hozzá?

Néménet nem tudta tovább elviselni a kis gyermek keserves sírását és a bűnös álló rendőrhöz fordult segítségért. És csak a rendőr erélyes fellépésére sikerült a kis lányt az állatias férfi karjai közül kiszabadítani.

Ezért a súlyos bűnikért állottak volna ma mindketten, Lukács György és övezgy Sas Ferencné a királyi törvényszék előtt. Lukács azonban az igazságszolgáltatás sűjtő keze elől megszökött. És így csak öv. Sas Ferencné ellen lehetett a tárgyalást megtartani.

A tárgyalás során a most elmondott bűniket fejtére idézték a csökönysen tagadó szűpirtóra.

A királyi törvényszék a bűnös asszonyt az érszakos nemi közöslülés büntetésében, mint bünségédet bűnséket találta és ezért kilenc havi börtönbüntetésre ítélte. A vád képviselője Görömbeylevén királyi alügyész megnyugodott míg a védő Bárdos Imre dr. fellebbezéssel ít.

Riadalom a Szent László-téren.

Eltűlt vadászfegyver.

Megsebzett asszonyok.

Nagyvárad, okt. 17.

(Saját tudósítónktól.)
Puskalövés zaja riasztotta meg ma reggel hat órák a Szent László-téri pácson sürgő-forgó közönséget. A lövés vétkes könnyelműségből, végeséget válható gondatlanságból származott s áldozata lett két piaci áruszó.

Mandel Rezső vaji pusztai bérli naponkint tejet szállit Nagyváradra. A tejszállító kocsi Bagoly Sándor 16 éves kocsis fu hajta.

Mandel kétszövű vadászfegyvere a napokban elromlott, egyik kakasa letört. Átadta ezért tegnap este a kocsisának, hogy hozza be Nagyváradra megcsináltatni. De nem mondta meg a fiúnak egy sával sem, hogy a fegyver töltve van. Mikor a fu ma reggel a piacra ért, a Szent László szobor közelében megállította a kocsi, hogy a tejet leszállítsa. A fegyver a kocsiderekben volt elhelyezve, két nagy tejes kanna között. A fu, hogy a tejes kannaikat leszedhesse, a fegyvert akarta előbb lenvenni a kocsióról. A fegyver kakasa azonban ez alatt a kocsi oldalához ütődött, lecsapodott és elszűtötte a serétes töltést.

A lövés az ott ülő Kun Sándorné és Nagy Lajosné piaci árusnőket találta és megebezte őket. A lövés zajára a piaci közönségben nagy rémullet támadt s mindenki a lövés színhelyére futott. Szerencsére az asszonyok csak könnyebb sérülést szenvedtek és a gyorsan elhívtat orvos bekötözte sebeit. Mivel a felelősség egyedül a gazdát terhelte, a rendőrség gondatlanság miatt megindította ellene a bűnvádi eljárást.

A nőta vége.

Felsült szabólegény.

Egy lánas bálj útján.

Nagyvárad, október 16.

(Saját tudósítónktól.)
A régmúlt romantika, regnayszerelen még most is föl-föl idáz egy-egy jelenet, melybe azonban már beleeggyül az új kor szelleme is. A régi lovag elhíjósolat eszafőt szerelmét s önmagát végezte ki, a mai kor szerelmese már a hűlen kedvesen öli ki bosszúját...

Hosszu ideig utvárolt Dózsa Péter szabólegény Sipos Vilma szabóleány, de most mint egy három lánas elváltak utjaira. A csinos szabócsaszkiott a dőleg ifjával ez elkészítette a szerelmes lovat. A tegnap letáncolt szűrti mulatságon lenné őrszenalékozott a két sziv. A leány ügyet sem vetett egykori gavalérlására, ki most azon öprengött, mikor batorlatná meg a rajta esett sérőlmét. Fel akarta bujtoztatni társait, hogy szűgyeznik meg a hűlen kedveset, de a lovasias érzés gondelmanek nem voltak hajlandok szavat megfogadni.

Erre sörnyű elhatározás ütött tanys szívében. Föllette magában, hogy reggel elmegy Sipos Vilma lávására s megveri. Nagy órák: elszólt a vídám hangulatu társaság, s míg a szande lányka hazatért, a hős lovag eleant barátaival tovább mulatni mikor batorságot szedett be magába, behíllított egykori eszmáinkyepé lakására s megluzódott az ajtó mögött. Nagy zajt esapott ez becsalta a már kün fogyalatoskodó Sipos Vilma tá szobába.

Szemlőt-szembe álltak egymással. A piaci ferde torony állást életliven utánzó szabólegény uricska* bőbeszédű hebegéssel vonta kérdőre a „nagyai Vilmit* a hogy szarának na-

gyobb nyomatékok adjon, keszt útőre esmalte. Több sem kellett a szűkrészemti hajadonnak, Eperjaki vonatokat, rőzsás arca bíborvörössé vált s egy légyet egy eszopt a felsőt Don Juanhoz egy orrán, száján elindult a vér. Ez már több volt a kelletlen. A harcias kedv nőbárát földten menekült ki az utvárról.

H I R E K.

Biharvármegye közgyűlése. Rövid zajtan közgyűlést tartott ma délelőt Biharvármegye törvényhatósági bizottsága. A közgyűlést tárgya a megyének a Rákóczi hamvak hazaszállításakor rendezendő ünnepségek felkíséreltetése. A közgyűlést Glac Antal főispán nyitotta meg. Keszt helyén Zoltán főjegyző felolvassa a miniszterelnök, illetve Kassa város átirátat, amelyben a Budapest, valamint a Kassán rendezendő Rákóczi ünnepségekre hívják meg Biharvármegye közönségét. Miskolczy Ferenc dr. alsóispán bejelenti, hogy az állandó választmány határozata alapján Budapest október 28-án ünnepkéntágya, a Kassára október 29-ikén három tagu küldöttség megy a vármegye képviselőtében. A közgyűlés egyhangulag hozzájárult az alapján, illetőleg az állandó választmány határozatához és az október 28-iki budapesti ünnepségeken való képviseléstessel a következőket bízta meg: Miskolczy Ferenc alsóispán, Dobák Béla dr., Balásházy Iván, Keszthelyi Kálmán, ifj. Elek Gusztáv, Keszthelyi Zoltán, Kolosvári Béla, Papp János, Szatmáry K. Andor, Székely János, Szikszay Lajos és Tamásfalvi Imre Ignác bizottsági tagok. A küldöttséget Glac Antal főispán fogja vezetni. A Kassán lefolyó október 29-iki ünnepségeken pedig a következők lesznek Biharvármegye követel: Miskolczy Ferenc dr., Balásházy Iván és Szathmáry K. Andor. A közgyűlés elhatározta tovább, hogy a nagyfejedlem arcképét vármegye székházának díszterme részébe megfestés, Határozata mint a közgyűlésen, hogy a vármegye terdületén lévő összes egyházi fűrtűségeket felkérlek ünnepi imék tartására. Ugyancsak a mai közgyűlési intézkedett abban az irányban, hogy a megválasztott bizottsági tagságy Al-lások botlőlessenek, választási elnököt válasszotat a meg a közgyűlés, még pedig az állandó választmány alánata alapján. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Rákóczi-ünnepély az iskolákban. A pponyi Albert közoktatásügyi miniszter leiratot intézett Nátafalusy Kornélhoz, a nagyváradi tankerület főigazgatójához, amely leiratában utasítja a miniszter a főigazgatót, hogy a nagyfejedlem hazaszállítás napján, október 28-án, az összes felügyelette alatt álló iskolákban ünnepélyek rendeztessenek, mely ünnepélyek ezután,

a miniszteri leirat értelmében évről-évre ismétlődni fognak. A nagy Rákóczi és bajtársai kultusza így hát örök időkre idni fog a nagy ifjúság szívében. A főigazgató a nevezetes nap megünneplésére már utasította a vezetése alatt álló középiskolákat.

*** Az ügyvédi kamara ülése.**
A nagyvárosi ügyvédi kamara holnap, csütörtökön délután öt órákor saját helyiségében ülést tart, amelyen arról fognak határozni, hogy mikor tiszteljen az ügyvédi kar a királyi tábla új elnökéül.

Nagyvárad köztisztasága.
Megíték, hogy Nemes Áron dr. tisztí orvos beadványánál fordul a városi tanácshoz, melyben feltárta az okokat, melyek Nagyvárad város közegészségét veszélyeztetik. Fel sorozta azokat a helyeket, amelyek az oly gyakran és nagy mérvben fellépő járványoknak újszólóvá me legályai és sürgős intézkedést kér ezekben az inféció és helyeknek jár karban tartására. Községfő József városi főmérnök megígérvé tette a tisztí orvos javaslatát és mai jelen tésében ajánlja a Pecz-párt szabá lyozását, a vásártérnek körbúrkolását és a köztisztasági szolgálat rendsze ritésitét.

*** A tisztí főorvos fejelelni ügye.** A múlt hónapokban Gerő Ármán főkapitány fejeletést tett a városi tisztí főorvos ellen a piaci élelmiszerellenőrzés tanácsa ellenében. A főorvos, dr. Baróthy Alajos fejelelni vizsgálatot kért a közegészségügyi bizottságnál maga ellen. A kiküldött bíróság Ilóvnyyi Géza és Sulyok István közbejötté veli ma tárgyalt ebben az ügyben, amikor is számos tanút hallgatott ki. A tárgyalás zárt lévén, annak eredménye ezúttal titok.

*** A tuberkulózis esetek bejelentése.** Jelentették már számlákban, hogy a belügyminiszter rendelkezés kötelezőségére tette az illetékes hatóságoknak, hogy az előforduló tuberkulotikus megbetegedések bejelentésének kötelezővé tette iránt alkossanak javaslatot. A polgármester azt a rendeletet kiadta a főkapitánynak, hogy a főorvos véleményének meghallgatásával a rendeletet tanulmányozza és tegyen előterjesztést a javaslat elkészítésére vonatkozólag.

*** Megölte a saját gyermekét.** Temesvári írják: Kolb Mihály moriföldi iskolajárogató a határban vadászott és magával vitte hét éves Ferenc nevű fiát is. A mezőn a kis fiú észrevett egy nyulat és hangos kiabálással figyelmeztette rá apját. Kolt erre hitetlen megfordult, mert azt gondolta, hogy a fiának valami baja történt, egyszóval a kezében levő fegyver esült és a serkelt a szegény fiú hasába és mindkét lábába fúrta. Esmélletlen állapotban vitték haza, majd beállították a temesvári kórházba, ahol spórák alá veték, de hiába, mert a gyermek belehalt sebébe.

*** A sőtömmunkások sztrájkja.**
A budapesti sztrájkoló segédtek tegnapi gyűlése után a mesterek tartották gyűlést. A mesterek kimmunkolták, hogy többet, mint amennyit az egyezkedő-tárgyaláson engedtek, nem hajlandók engedni. Így ez a

határozat nem igen szolgálja a békekét, azt mondaní is felesleges. Hiszen a munkások amenny is elkezesedtelten hangoztatják, hogy a hétfői tárgyaláson a mesterek észéröl tett engedmény nem sokkal több a semminél. A munkások egyébként azt mondják, hogy ha a mesterek hatalmi kérdést csinálnak a sztrájkból, ők abba is belemennek, majd elvadjk, ki bírja tovább. Azt a hírt, mintha sztrájkörök jelentkezének a mesterekkel, valdótlannak jelenik ki, sőt ennek éppen az ellenkezője igaz: akik eddig sztrájkörök voltak, a mesterek ridég magatartása után azok is csatlakoztak a sztrájkolókhoz. Kinn a sztrájknyandúknak az élet s a munkások azt hiszik, hogy a mesterek már szívesen engednének, ha néhány nyamnyester nem terrorizálná őket. Így hát tart a sztrájk. A külsők közödelnek, de a közönség sajnos, sokkal jobban van a dolgokban érdekelve, semhogy zavartalanul és nyugodtan nézhesse a tülekedést.

*** Öngyilkos tolonokok.** Temesváron sürgönyöztek: A temesvári rendőrség sazarás miatt el fogta Pinkis Antonia és Müller Katalin leányokat és a tolonchába szállította őket. A múlt éjjel mindkét leány marulugot írt és súlyos sérülésekkel a kórházba szállították őket. Megfejtetlenül, hogy miként juthattak a leányok a marulughoz.

*** Lopás a vasuton.** Bódi Pál megyei főjegyző fejeletést tett a budapesti főkapitányságra, hogy Sepsi-szegyörgyöri Budapestre utasításban Nagyvárad mellett a közölsári szembonyomán meglopják. Elvittek tőle az ereszányt, a melyben 400 korona készpénz, egy valasztai jegy és több órárt volt. Az utazó tolvajt nyomozza a budapesti rendőrség.

*** Bihar mulató.** Mindennap óriási közönség nézi végig és hívja lámpák alá az upponan szóródótelet lapokat. The Robert rendező, Dolly nővérek ének és fánó kettőse, igazán kedves jelenetek a színpadon. Rencanók Gizella, Szegedi Juliika énekes nőik is tesztelnek nagyon. Hajnal Ella a kedves Fodák udaközön, ki 14 nappal meghosszabbította szerződését, Székely Géza is a régiok voltak. Az előadások kár kacsagató hóhárz tartják. A közönség figyelmét felhívják az előadásra.

SZINJÁTÉK.

Heti műsor.

- Szerda: Valéri néni.
- Csütörtök: Vig özveggy.
- Péntek: Vig özveggy.
- Szombat: Vig özveggy.

Ifjúsági előadás. A Szigligeti-színház ma, csütörtökön délután rendez első ifjúsági előadást. Ez alkalommal, amint már azt az igazgatóság kihirdette, Szigligeti Ede Lilió m. fi című behozás kerül színre. Az előadás három órákor kezdődik.

A színház hírei. A Szigligeti-színház primadonnája, Károlyi Leona még mindig gyöngykedik s ezért tudvalegyle a heti másorban változtatást kellett eszközölni. A

Vig özveggy bemutatóját az igazgatóság szombatra halasztotta. A darab egyébként teljes bemutatással készen várja előadást. Ma csütörtökön este Leonté-ot adják. Holnap pénteken a Gál-baba a kerül szíre és pedig Gábor diák szerepében Haraszthy Micvel, Leila szerepben Lányi Edittel. Haraszthy Foszonyban már játszott az utolsó s nagy sikerrel aratott vola. Október 27-re nap-nap után nagyban készni a szereplők és műszaki személyzet a Rákóczi fia című előadásra, amely a budapesti Vigszínház másodarábjai közö tartozik.

LEGUJABB.

Zichy Jenő gróf kálváriája.

Budapest, október 17. A képviselőház mai ülésén Ugron Gábor mentelmi esetet jelentett be, a mennyiben a lapokban Zichy Jenő grófnak oly értelmi nyilatkozatát olvasta, hogy Zichy orszákok szállították be az örütek házába. Ebben Ugron a mentelmi jog megsértését látja. Zichy Jenő azonban még ma kijelentést tett közö, amelyben megcáfolja a neki tulajdonított nyilatkozat valóságát.

Felmentett szociálta agitátor.

Budapest, október 17. Ma tárgyalta a budapesti királyi esküdtörök a Világosság című szociálta lap két rendbeli osztály elleni igazrtási pörét. A tárgyalás elő nagy érdeklődéssel néztek, mert ezek a cikkek voltak az első, amelyekért a koalíció kormány megkezdte a sajtószabadság elleni merényletek sorozatát, a lap elköszásokat. A cikkekét Jósák Kálmán ismert szociálta agitátor vállalta el a felelősséget. Az esküdtörök elnöke Zsitvai László dr. volt, aki 5 megszokott modorában sértegette a vádlottat. Jósák elmondja, hogy a cikkek megírására a közérdek vezette, mert az a nagy nyom, amelyben a földmunkás nép tengődik, megindította őt. A vádlottat Laudányi Ármán dr. védte, akinek hatóság védbeszede következtében az esküdték Jósákot nem büntönek mondották ki, mire a törvényszék őt felmentette. Az esküdték felmenté létele nagy megelégedést és örömet kellett a hallgatóság között. A Polónyi éjjelnappali ügyesse megnyult oral távozott a tárgyalás teremből. Mind ezek dacára bizonyosak vagyunk benne, hogy Polónyi vastag bőre, kifogya heverni eme esküdték adta újabb pontot.

Hallá a tárgyaláson.

Budapest, október 17. Sátorajnyhárvöl jelentik: Napok óta tart má a sátorajnyhárvöl esküdtörök előtt Gróftele Vilmos dr. ellen elrendelt büntető tárgyalás. Az orvost azzal vádolják, hogy a zsidó rabbi segítségével katonaszabadságit célból anyakönyveket hamisított. Ma a tárgyalóteremben hirtelen össesett az orvos s azó nélkül meghalt.

KÖZGAZDASÁG.

Nagyvárad gabona-piac.

Lakatos J. József égy jelentése.

Az üzlet irányzata: lángha.

Buzza	12.80—12.20
Rozsa	10.40—10.60
Zab	11.80—12.30
Uj árpa	11.20—11.40
Uj Tengeri	6. — 5.20
Ó tengeri	— — — —

REGÉNYCSARNOK.

A csoda-ember.

Francia regény. (Folytatás.) 37

Ha az öreg urat meggyilkolták volna, nem szállították volna el a hullát ilyen feltétlen módon, hiszen a házasterné is meggyőzte, hogy olyan volt a láda, mint a koporsó. A bűnösök ilyen esetben inkább egy apró utazó ládát vagy kosarat választanak, a testet összehajlítva benne. A nagy ládában pedig súlyos és kemény tárgy rejlett.

Talán a szobor volt? De hogy került az oda.

Egy ekkora szobrot nem lehet észrevétlenül felszállítani . . . vagy la- kónak feltüntetni volna . . . Vagy la- kón a műhelyben készült?

Ekkor ötlött eszébe, hogy a mikkelburkol galvanoplasztikai módon is lehet előidézni.

És ez esetben Bémóhisának gyakran kellett volna adni a mintázás végett?

— Hopp! — szakított félbe magánszédét, ha gribszbe öntötte a testet, egy tölcs is elegendő lehetett.

Talán a hullát öntötte gipszbe és a testet valamiképpen eltittozta. Nem-e égették el a hullát a gyüm- müllye nagy keményedőben? A gipsz- öntészt szétvágtatják volna, tehát választásul a galvanoplasztikailag készült szobrot vitték el . . . Majd meglátogattam a művész műtermét és ha nincs benne galvanoplasztikai- lag készült, akkor következtetésem helyesnek bizonyul.

Hússen a zsemben van a béka- szobor, mely szintén így módon készült. De ne ábrándozunk hiába, hanem kövessük csak a tudományos rendszert.

Kihúzza az drájt.

— No, még drádek Bémóhisant- nett meglátogati, majd beszélgetünk együtt egyről-másról.

IX. FEJEZET.

Mi történt az utáni amirőse lakásán?

A művész lakása teljes földfor- dásban volt eltittozva. Bémóhisant elköszásokor csupán azt mondta, hogy szobrárt elhoztja és az őt illető összeget átveszi. Erre nem kellett hozsuzi idő és családja ebebe haravirta. Türelme- ment várta, mert nem szobrotta volt nevé nagy pontosságára. De midőn már nyolc óra is elmúlt, a nyafogó gyelmelet megégették és lefektették. Kéne órákor a két nő is az ebe- hez látott, de nem volt évtágyuk.

— Nem aggdőnk érte — mondá Legris — ha nem lenne nála volt nagyobb összeget, de mostan idő- len meg a belevázásban is lelykol- juk az embereket és ez nyugtalanít. Ejjel után a kimerült nő végre

lefedettek, de Bemólasantné nem bírt aludni, a legeskeleyebb zajra is ésszereszent.

Másnap korán reggel a kiállítás-hoz szaladt, ott azonban nem tudtak egyebet a férjéről, csak hogy szobrárt elvitette, öt ezer frankot fölvert és egy másik ur kíséretében elvitazott. Hazaférve, közölte anyjával a halottakat.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések.

Aki mint könyvelő, segéd, munkás vagy bármely más minőségben állást keres

Aki házal, földet, szőlőt, szorgorát, kím-balmot, hűtőt vagy hőmért el akar adni, vagy ilyeneket venni

Aki tanítót, nevelőt vagy nevelőt, bonnet vagy nyelvetemert keres

Aki kereskedelmi cikkeire, ipari termé-nyeire vevőket keres

Aki ismeretsegét akar kötni

Aki előnyös üzleti összeköttetéseket akar kötni

Aki lakást bérebe akar venni vagy ki akar adni

Aki olcsó pénzkölcsönt akar felvenni

Aki kölcsön akar venni valamit (mó aláni vagy fétjhez menni)

biztos eredményt

„**E L Ö R E**”

apró hirdetési rovatát

igénybe veszi.

Kevésbé kockázatos és biztos sikert ér el

Próbálja meg! mert ha csak egy kicsit gondolkozik, elvételezől mindent valója.

Minden szö egyszerű behatítása csak **négy HÍR.**

Szegényeknek és alkalmiul **ingylen** munkásoknak

Kökusz-zsir 5 kilós postacsomag 5 K. 70. Kicsinyben legújá-nyosanban! "W.C. gyűjteménynek barátai" hajlító: **S T E R N S O M A - n a**, Nagyvárud, Nagypiac.

Csak rövid ideig **butor-elárultás** rendkívül olcsó árban, a Fekete-Sas épületben Kossuth Lajos-u.

Csak november 1-ig.

Lapkihordók

férfiak, nők és 16 éven felüli fiúk felvetel-nek az „Előre” kiadóhivatalában, Zöldfa-utca 32. sz. (Nagypiacot sarkán.)

Hordár bármilyen munkát elvélni Cim a kiadóban.

Egy **három** és egy **két** szobos ur lakás november 1-ére kiadó. Tólay-utca, Weintraub-házban.

Házmeztéri, éjjeli ór, portás, vagy bármely megfelelő állást keres. Középkorú ember. Cim a kiadóban.

VERŐ EDE
könyvnyomdája és papírkereskedése
NAGYVÁRAD, Kossuth-utca 12.
Telefon szám 624.

Modern iroda berendezések
raktára.

NYOMTATVÁNYOK
izlésesen készíttetnek.

A Fekete Sas szálloda épü-letének lebontása folytat-óra-ékszer- és látszer-üzletet,

óra javító műhelyem
Fő-utca, orsolya-zárda épületbe helyeztem át.

Szilágyi Géza és Társa

Gyors és pontos kiszolgálás!

GROSZ ADOLF
minta cipő-üzlete
NAGYVÁRAD
Főutca, hazai-épület. Telefon 571.

Van szerencsém a n. 8. közön-ség szives tudomásra hozni, hogy üzletemet teljesen meg-nagyobbítottam. Raktáron tartok mindenféle

ferfi női és gyermekcipőket ugyszinte mérték utáni rendelé-sek 48 óra alatt elkészíttetnek.

fény és érzékeny lábakra különös gond fordítottam javítá-sok elfogadhatnak.

Tisztelettel **GROSZ ADOLF** cipészmeister.

Városi és vidéki telefon 571.

Dr. POLITZER JAKAB
sanatoriuma és vizgyógyintézete
Nagyváradon Szilágyi Derső-u. 7.

Bejáró és bennlakó betegek **egész éven át nyitva.** Kiküldő gyógyvendégek.

Allandó orvosi felügyelet. Orvos árak. Penzio naponta (lakás és étkezés) 5 és 7 korona. — Prospektussal és felvív-írással szolgál.

Dr. POLITZER JAKAB, az intézet tulajdonosa és vezetője.

Hirdetmény.

Biharmegyei Takarékpénztár zálogostálya
a hó 24-én

árverést tart.

Felkérnek a zálogjegy birtokosok a tárgyank rendezésére.

Biharmegyei Takarékpénztár.

Apró hirdetések felvetelnek

Ujvároson: Nagyteleki u. Weintraub Mór; Sz. László-útcén; Berkes Mór, Kolosvári-utczán: Huszár Adolf fiók kiadóhivatalokban, ahol lapunk egyes számai is állandóan kaphtatók:

Hirdetmény.

A Polgári Takarékpénztár Resz-vénytársaság 1906. október 14 én tartott rendkívül közgyűlése elhatározta hogy a társaság részvény-örökeit 2600 darab új 200 koronás n. é. részvény kibocsátása által 600.000 koronára

egy millió koronára emeli fel.

Ezen új 2600 darab részvény át-vételére a régi részvények elővételi joggal bírnak a következő feltételek mellett:

1. Az új kibocsátású részvények 210 korona vételáron bocsátásnak ki, melyből 200 korona az alap-tőkehez, 10 korona a rendes tartalékhoz oszthatóak.

2. Minden régi részvény birtokosa-nak egy új részvény átételére van joga. Tartozik azonban a 210 korona vételáron felül darabonként 2 koronát bétveg- és kiállítás díj címén meg-fizetni.

3. Az elővételi jog gyakorlásának záró határideje 1906. október 31. Az ezen határidőben elővételi jogot gya-korolt régi részvénybirtokok tar-toznak.

A részvény ledélvezése al- 40 kor-onalmával darabonként: és

Kiállítás díj fejében: 2 x 906. november 1-ig 50 x 80 x 906. december 1-ig 50 x 80 x

az intézet pénztáránál készpénzben ki-fizetni, mely összegek után a befizetés napjától 1906. december 31-ig 5 szá-zalék kamatt terítetik meg.

Az új részvények 1907. január 1-től kezdve az üzlet használatában rendelkeznek.

Felkérjük emel fogva minden régi részvényeseket, kik a kibocsátású új részvényekre vételi jogot gyakorolni óhajják, hogy részvényeiket a fent ki-tűzött záróhatáridőig, vagyis 1906. ok-tóber 31-ig az intézet pénztáránál le-délvezés végett bemutatassék és a fent-dőlő összeg elő-részlettel teljesítsék, mivel ezen határidő leletje után az elő-vételi jog nem gyakorolható.

Nagyvárud, 1906. október 15

A Polgári Takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.

Pénz!

Olcsó tőketőrléses köl-csönöket 10—75 évre folyósít, ugyszinten fétj, drágább kamattal kölcsönöket kicserél (convertit) a lehető legelőnyösebb idő alatt,

házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való **adás-vételét** vagy **bérlélet** a legskeresettebb eredményre közevít.

Földbirtokok parcellázását saját költségén elvállalja és finan-cirozza

Faludi Ignác,
volt takarékpénztári titkár bankbizo-mányi és ingatlanforgalmi irókész Nagyvárad, mézárca-utca 2. sz.

Első nagyváradi cipő- és csizmagyár

Moskovits Farkas
és Társa

Ajánlja elsőrendű kézimunka

cipő- és csizma
készítményeit.

Nagyvárud, Kossuth-u 4.
11 (volt rendőrség-u.)

Kraus Jakab

cim- és cégfestő
Szacs-vay-utca

ajánlja a nagyedemti közön-ség szives figyelmébe

cim- és cégfestő
műhelyét,

mely szakban a legújításosabb árak által és pontos kiszól-gatással áll a t. megrendelőnek rendelkezésére.

4 Telefon 399. 10—25

Nagyvárud város

VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. **izzólámpa körtéket** tart raktáron 3. legelőnyösebb közön-séget, hogy megrendelői részére készí-tyánként, melyek legelőnyösebb árban kaphtatók. — **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér,** homályos (matt), szines fényképez-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességeket ugyancsak karterél árban kerülnek előadásra. Ugyanott kaphtatók **normál-lámpák és oszmán-lámpák** gyertyaként 1.5 watt fogyasztással.

Csillárók és **villamos motorok** eredeti gyári árak **ívlámpák és villamos motorok** mellett kaphtó.

A villamos mű igazgatósága előlálja

villamos világítási

és erővitelti berendezések felszerelését, bővítést, átalakítást, javít-ást, ívlámpák kezelését, hozzávaló szennpácok szállítást, berakást az minden e szakmába vázó munkálatokat a legelőnyösebb árak mellett.

Nagyobb megrendeléseknél megföldi enged-mény. — Költségtérítés ingyen.